

พรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง: กรณีศึกษาพรรคตะวันออก

กิตติชัยกุลย์ อินทร์แก้ว¹

วันที่รับบทความ: 27 เมษายน 2566

วันแก้ไขบทความ: 22 พฤษภาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 24 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการก่อเกิด พัฒนาการ และการบริหารของพรรคตะวันออก ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ผลการวิจัย พบว่าความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมของพรรคพิทักษ์ธรรมกับพรรคพิทักษ์ธรรม ทำให้เกิดพรรคตะวันออกขึ้น พัฒนาการของพรรคตะวันออกนั้น แบ่งออกได้เป็น 3 ยุค ได้แก่ (1) ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2535-2545) เป็นช่วงที่พรรคประสบกับความล้มเหลวในการเลือกตั้งในช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2535-2540) เนื่องจากขาดการสนับสนุน “ทุน” จากภายนอกและตัวผู้สมัครของพรรคยังไม่เป็นที่รู้จัก แต่ในช่วงท้ายของยุคนี้พรรคสามารถระดมทุนจากภายนอกได้ จนนำไปสู่การชนะเลือกตั้ง 4 สมัยติดต่อกันในปี พ.ศ. 2541-2544 (2) ยุครุ่งเรือง (พ.ศ. 2546-2556) เป็นยุคที่พรรคตะวันออกได้มีการเรียนรู้และปรับแนวคิดในการ “เข้าถึง” มวลชน โดยการเน้น “สื่อ” มีการนำศิลปินและการจัดคอนเสิร์ตตามยุคสมัยเข้ามาในมหาวิทยาลัย จนนำไปสู่การชนะการเลือกตั้งได้อีกครั้งในปี พ.ศ. 2548 และสามารถครองอำนาจอย่างยาวนานได้อีก 5 สมัยติดต่อกันในปี พ.ศ. 2551-2555 และ (3) ยุคเสื่อมถอย (พ.ศ. 2557-2566) เป็นยุคที่พรรคตะวันออกไม่ชนะการเลือกตั้งได้เลย 6 ปีเต็ม (พ.ศ. 2557-2562) จนกระทั่งมาถึงปี พ.ศ. 2563-2566 พรรคสามารถชนะการเลือกตั้ง 4 สมัยติดต่อกัน ด้วยการ “คิดใหม่ ทำใหม่” รักษาคำพูดต่อแนวร่วมและการปรับใช้รูปแบบของการระดมมวลชนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่วนการบริหารงานของพรรคตะวันออกจะเน้นการมีส่วนร่วมจากสมาชิกทุกภาคส่วน ตลอดจนมี “รุ่นพี่” คอยให้คำแนะนำและคอยช่วยประสานงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

คำสำคัญ: พรคนักศึกษา; มหาวิทยาลัยรามคำแหง; ระบอบประชาธิปไตย

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹นักวิชาการอิสระ

หัวหน้ากองคดีนิยาม ขอยรามคำแหง 63 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: thanongkeait@hotmail.com

The Student Parties at Ramkhamhaeng University: Case Study of Tawanmai Student Party

Kitchaiyakul Inkaew¹

Received: April 27, 2023

Revised: May 22, 2023

Accepted: May 24, 2023

Abstract

This research article aims to study the origin, development and management of the Tawanmai Student Party. Qualitative in-depth interviews were conducted with 5 key informants. The results showed that Tawanmai Student Party originated from a conflict between the Phithak-Tham Student Party and its supporters who disagreed with the party's management. Therefore, they resigned from the Phitak-Tham Party and started a new party: the Tawanmai Student Party. The Tawanmai Student Party assumed its strength in three stages. The first stage was between 1992 and 2002. In the first 5 years (1992-1997) problems encountered with the failure in the election to the Ramkhamhaeng University Student Union. It was caused by a lack of financial support from external sponsorship and the candidates were unknown to the students of Ramkhamhaeng University. After this experience the Tawanmai Student Party get a strong external sponsorship. This led to the victory of election and it had been winning continuously 4 terms between 1998 and 2001. The second stage was between 2003 and 2013. This stage was prosperous. The Tawanmai Student Party had learned from the past and changed its way of dealing with the public. They focused on the "media" such as organizing a popular concert according to the trend in the university. This led to win the election of 2005 and 5 following elections between 2008 and 2012. The third stage was between 2014 and 2013. It is the declining stage. At that stage of development the Tawanmai Student Party could not win the election for 6 years (2008 – 2019). It was until the period 2020 – 2023 that the Tawanmai Student Party could come back and won the election for 4 successive years. This was due to the fact that the party could keep the promises with the allied parties and adapt the concept "New Thinking and New Action" to gather the mass depending on the circumstances at the time. Concerning the party management, the Tawanmai Student Party will concentrate on the participation of every member. There are also "Seniors" who always advise and coordinate the party's internal and external work outside the university campus.

Keywords: Student Parties; Ramkhamhaeng University; Democracy

Type of Article: Research Article

¹Independent Scholar

Huamark Condominium, Soi Ramkhamhaeng 63, Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand

Corresponding Author Email: thanongkeait@hotmail.com

บทนำ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสถานศึกษาแบบ “ตลาดวิชา” เพื่อแก้ไขปัญหาการศึกษาไม่มีที่เรียน เนื่องจากขณะนั้นมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีจำนวนไม่กี่แห่งและแต่ละแห่งจะจำกัดจำนวนที่รับ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้มีที่เรียนได้เลือกเรียนสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการ ซึ่งจนถึงปัจจุบัน มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก รวมทั้งสิ้น 116 หลักสูตร ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การสอนทางไกลการเรียนการสอนแบบ e-Learning การสอนด้วยระบบ e-Testing เป็นต้น จนมหาวิทยาลัยได้ก้าวสู่การเป็น e-University ในระดับมาตรฐานสากล (จำเริญ สิริมนกุล, 2565)

นอกจากการเรียนการสอนที่เป็นแบบฉบับของตัวเองแล้ว จุดเด่นอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างมากของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ คือ การเป็นมหาวิทยาลัยที่มีการส่งเสริม “ประชาธิปไตย” อย่างเข้มข้น กล่าวคือ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี พละนาถัย และความสามารถในกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับช่วยมหาวิทยาลัยจัดงานเป็นครั้งคราว โดยการประชุมสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง ครั้งที่ 3/2514 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2514 ที่ประชุมได้อนุมัติให้ตราข้อบังคับว่าด้วย “องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง” (อ.ศ.ม.ร.) (รังสรรค์ แสงสุข, 2514, หน้า 3) ซึ่งในข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดคุณสมบัติต่าง ๆ ของทีม (พรรคนักศึกษาในปัจจุบัน) ที่จะลงแข่งเพื่อรับเลือกตั้งเป็นองค์การนักศึกษาไว้ ต่อมาภายหลังได้มีการตราข้อบังคับของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษาออกมาอีก 4 ฉบับ ได้แก่ (1) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2515 (2) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522 (3) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525 และ (4) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ในส่วนของพรรคนักศึกษานั้น ได้มีการตราข้อบังคับขึ้นมาใช้เป็นการเฉพาะ 2 ฉบับ คือ (1) ข้อบังคับว่าด้วยพรรค พ.ศ. 2517 และ (2) ประกาศของกองกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยพรรคนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2550 (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สภานักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา, หน่วยส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา, 2555)

ตลอดเวลา 52 ปี ของการจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ที่เป็นการจำลองการเลือกตั้งของประเทศให้เข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัย เปลี่ยนพรรคการเมืองเป็นพรรคนักศึกษา ผู้ลงคะแนนจากประชาชนมาเป็นนักศึกษา พรรคตะวันตกใหม่เป็นพรรคนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นองค์การนักศึกษามากที่สุด (14 ครั้ง) ทำให้การศึกษาการก่อเกิด พัฒนาการและการบริหารงานของพรรคตะวันตกใหม่นั้นจะเป็นการถอดบทเรียนให้พรรคนักศึกษาอื่น ๆ ได้เรียนรู้และนำประสบการณ์ ตลอดจนแนวคิดหรือเทคนิคต่าง ๆ ของพรรคตะวันตกใหม่ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับพรรคศึกษาของตนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการก่อเกิดและพัฒนาการของพรรคตะวันตกใหม่
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานของพรรคตะวันตกใหม่

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ความหมายของพรรคการเมือง

หยุด แสงอุทัย (2518, หน้า 8) ได้อธิบายถึงคำว่า “พรรคการเมือง” ว่าแม้จะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Political Party” ภาษาฝรั่งเศส ใช้คำว่า “Partie Politique” และภาษาเยอรมันใช้คำว่า

“Politische Partai” แต่มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคำเดียวกัน คือ คำว่า “Pars” ที่แปลว่า “ส่วน” ดังนั้น “พรรคการเมือง” จึงหมายถึง “ส่วนของประชาชน” อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรัฐ (ปรีชา หงส์ไกรเลิศ, 2524, หน้า 5)

นอกจากนี้ยังมีนักรัฐศาสตร์ชาวต่างชาติอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของ “พรรคการเมือง” ไว้อย่างน่าสนใจ เช่น Edmund Burke (Pennock & Smith, 1964, p. 335) พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งรวมตัวกัน (ด้วยหลักการเห็นพ้องต้องกันบางอย่าง) เข้ามาทำงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ หรือจะเป็น Duverger (1964, pp. 24-31) พรรคการเมือง คือ การรวมตัวของกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มทางเศรษฐกิจหรือกลุ่มอื่น ๆ เช่น การรวมตัวของกลุ่มผู้ดี กลุ่มขุนนาง กลุ่มกรรมกร กลุ่มเจ้าของที่ดิน กลุ่มข้าราชการ เป็นต้น โดยเขาได้ชี้ว่ากลุ่มต่าง ๆ เหล่านั้น ล้วนเป็นที่มาของพรรคการเมืองทั้งสิ้น

หน้าที่และบทบาทของพรรคการเมือง

จิรัช วิระสย, สุพล ราชภัณฑารักษ์ และสุพันธ์ ทับสุวรรณ (2562, หน้า 374-375) ได้อธิบายถึงหน้าที่ของพรรคการเมืองว่าจะต้องมียังน้อย 5 ประการ คือ

1. การรวบรวมผลประโยชน์ (aggregation of interests) ได้แก่ การรวบรวมกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งมีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ เข้ามาอยู่ภายใต้องค์การเดียวกัน
2. การวางแผนดำเนินงาน พรรคการเมืองต้องจัดเสนอแผนดำเนินงาน ซึ่งมาจากนโยบายของพรรคเพื่อเสนอต่อประชาชนในการหาเสียงแข่งขันกับพรรคอื่น ๆ
3. พรรคการเมืองต้องพร้อมเสนอชื่อผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง
4. การบริหารประเทศ พรรคการเมืองมีขึ้นเพื่อที่สมาชิกจะได้มีโอกาสเข้าไปบริหารงานของประเทศได้ ซึ่งแตกต่างจาก “กลุ่มผลประโยชน์” ที่มุ่งสนใจแต่ผลประโยชน์ของกลุ่มของตนโดยมิได้มุ่งเข้าไปบริหารประเทศ
5. เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน สมาชิกของพรรคที่อยู่ตามท้องที่ (จังหวัด) ต่าง ๆ จะเป็นผู้ทำหน้าที่แทนพรรคในการอธิบายชี้แจง นโยบายหรือท่าทีของพรรคที่มีต่อชนโยบายนั้น ๆ ของรัฐบาล ทำให้ประชาชนกับรัฐบาลมีการติดต่อรับทราบเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน หรือพรรคทำหน้าที่รับฟังปัญหา/ข้อเรียกร้องต่าง ๆ ของประชาชนแล้วนำปัญหา/ข้อเรียกร้องนั้นกลับไปนำเสนอต่อรัฐบาล

ลิขิต ธีรเวคิน (2549, หน้า 345-347) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของพรรคการเมืองซึ่งพอสรุปใจความสำคัญได้ ดังต่อไปนี้

1. การผสมผสาน (integration) หรือการสร้างชาติ (nation-building) พรรคการเมืองทำหน้าที่ในการผสมผสานความแตกต่างเรื่องเผ่าพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นฐาน ดังนั้น ในบางกรณีพรรคการเมืองจึงทำหน้าที่ประสานความแตกต่างของสมาชิกในประชาคมการเมือง พรรคการเมืองในลักษณะนี้บางครั้งเรียกว่าพรรคที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (party of solidarity)
2. พรรคการเมืองเป็นสถาบันที่ให้ความชอบธรรมกับระบบการเมืองหรือเจ้าหน้าที่การเมือง ทั้งนี้ เพราะว่าการเมืองในรูปแบบสมัยใหม่นั้นจะต้องมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ให้ความยินยอม การใช้อำนาจหรือการแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าให้แก่สังคม พรรคการเมืองซึ่งมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จึงทำหน้าที่เป็นสถาบันที่ให้ความชอบธรรมกับระบบการเมืองหรือเจ้าหน้าที่การเมือง
3. พรรคการเมืองเป็นช่องทางที่มีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับระบบการเมืองแบบทันสมัย ทั้งนี้ เพราะเหตุผลหลายประการ (1) เป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่ต้องการมีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจนโยบาย ซึ่งการมีส่วนร่วมโดยเป็นสมาชิกพรรคเป็นการกระทำที่ง่ายกว่าในทางอ้อมหรือทางตรง (2) การมีส่วนร่วมจะเปิดโอกาสให้ระบายความเดือดร้อน ความไม่พอใจ เป็นต้น ภายในกลไกของระบบการเมืองเท่ากับเป็นการเปิดช่องให้มีการแสดงความต้องการแบบหนึ่ง เพื่อให้ความไม่พอใจทางการเมืองทั้งหลายได้มีการจัดระดับความสำคัญ และกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการแก้ไขและเป็นนโยบาย (3) การมีส่วนร่วมทำให้สามารถระดมพลังทรัพยากร

มนุษย์ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบการเมือง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาสังคมในปัจจุบันนี้ต้องอาศัยระบบการเมืองระดมทรัพยากรมนุษย์และธรรมชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนา การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นวิธีการอันหนึ่งที่จะระดมทรัพยากรดังกล่าว

4. พรรคการเมืองเป็นสถาบันสำคัญที่ใช้ฝึกฝนความชำนาญในทางการเมือง การต่อรอง การขับเคลื่อน การถกเถียง ความอดทนอดกลั้น การพยายามใช้เหตุผลและวิทยาการเพื่อแจกแจงทรัพยากรให้เป็นประโยชน์ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมจึงมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะ ในขณะที่เดียวกันจากกระบวนการมีส่วนร่วมนี้จะนำไปสู่การเลือกสรร (recruitment) ผู้นำทางการเมืองไปในตัว เพราะผู้ที่มีแววเป็นผู้นำทางการเมืองจะปรากฏขึ้นจากกระบวนการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

5. พรรคการเมืองทำหน้าที่เป็นฐานสำคัญที่จะรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่ว่า การทำให้ทันสมัย (modernization) จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งหากการมีส่วนร่วมดังกล่าวไม่มีสถาบันการเมืองรองรับ อาจจะไปสู่ความไร้เสถียรภาพทางการเมืองและก่อให้เกิดความรุนแรงทางการเมืองในที่สุด

6. พรรคการเมืองที่มีการจัดตั้ง มีอุดมการณ์ มีกลไกการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ยังทำหน้าที่สำคัญยิ่งในทางการเมือง กล่าวคือ เป็นองค์การสำคัญในการพัฒนาการเมืองในแง่การจัดตั้งสถาบันการเมืองซึ่งมีบทบาทและหน้าที่สำคัญ ๆ 5 ประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ความสำคัญของพรรคการเมืองในแง่นี้จะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าไม่มีประชาคมการเมืองแบบทันสมัยใดที่มีการระดมทรัพยากรมนุษย์และธรรมชาติสูงปรากฏขึ้นโดยปราศจากพรรคการเมือง

โครงสร้างของพรรคการเมือง

เอกวิทย์ มณีธร (2552, หน้า 438-441) ได้ชี้ให้เห็นถึงโครงสร้างที่เหมาะสมของพรรคการเมืองไว้ 5 ประการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ต้องมีอุดมการณ์ทางการเมือง (party ideology)

พรรคการเมืองแต่ละพรรคล้วนต้องมีอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นหลักการพื้นฐานเพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางและนโยบายของพรรคการเมืองนั้น ๆ ในทางปฏิบัติพรรคการเมืองอาจจะยึดถือลัทธิการเมืองและลัทธิเศรษฐกิจเป็นหลักการหรืออุดมการณ์พื้นฐาน หรือบางกรณีอาจยึดแนวคำสอนของศาสนามาเป็นอุดมการณ์ทางการเมืองหรือแนวทางการต่อสู้และรณรงค์ของพรรคมาเป็นอุดมการณ์ได้ ซึ่งอุดมการณ์ของพรรคจึงเป็นกรอบความคิดพื้นฐานในการกำหนดนโยบายของพรรคที่เป็นรูปธรรมเพื่อการบริหารประเทศและตอบสนองผลประโยชน์และความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์และประชาชน เช่น นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้น แนวนโยบายของพรรคจึงต้องสอดคล้องกับอุดมการณ์ และเป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของพรรคในทางตรงและสนองตอบความต้องการของประชาชนโดยรวมในทางอ้อม อุดมการณ์ของพรรคจึงเป็นที่มาของการได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผลประโยชน์และประชาชน

2. กำเนิดและการพัฒนาของพรรคการเมือง (party background)

เป็นโครงสร้างเชิงนามธรรมของพรรคการเมืองที่เกื้อกูลต่อการดำเนินงานของพรรคและความสำเร็จของพรรคการเมืองนั้น ๆ พรรคการเมืองที่เกิดจากความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์เพื่อให้ทำหน้าที่เป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ ก็ย่อมได้รับความศรัทธาและการสนับสนุนจากกลุ่มเหล่านั้น และเมื่อมีการทำงานที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถได้ชัยชนะทางการเมืองในที่สุด ตรงกันข้ามหากพรรคการเมืองใดมิได้มีกำเนิดมาจากพลังความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์และมิได้ทำหน้าที่เพื่อเป็น “ตัวแทน” ของกลุ่มผลประโยชน์ด้วยแล้ว ความแข็งแกร่งและประสิทธิภาพก็ย่อมมีอยู่อย่างจำกัดและยากที่จะได้รับชัยชนะทางการเมือง

3. สมาชิกของพรรค (party membership)

เป็นโครงสร้างที่สำคัญที่สุดของพรรคการเมือง ขนาดและจำนวนของสมาชิกเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการดำเนินงานของพรรค ทั้งนี้ ขนาดและจำนวนสมาชิกพรรคยังขึ้นอยู่กับลักษณะแห่งอุดมการณ์ของพรรค และกำเนิดความเป็นมาของพรรคอีกด้วย

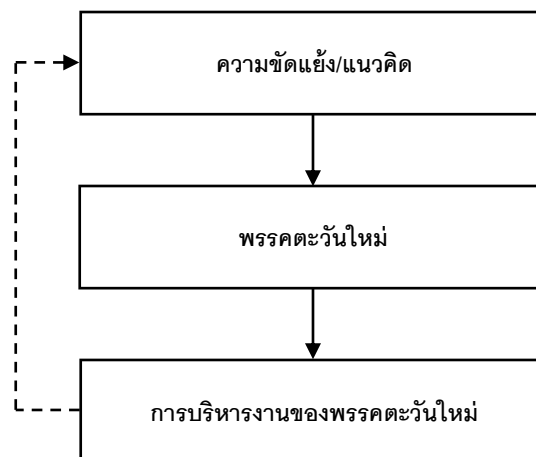
4. การเงินของพรรค (party finance)

พรรคการเมืองต้องมีภารกิจสำคัญในการรณรงค์หาเสียงทางการเมืองให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง การเลือกตั้งในทุกระดับและทุกครั้งย่อมต้องใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน อุปกรณ์ เป็นต้น พรรคการเมืองจำเป็นต้องมีเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ที่มาของการเงินพรรค เช่น ค่าบำรุงการเป็นสมาชิกพรรค เงินที่ได้มาจากการให้หรือบริจาคจากกลุ่มผู้สนับสนุนทางการเมือง รวมทั้งการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐตามสัดส่วนจำนวนสมาชิกของพรรค เป็นต้น การเงินของพรรคต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของพรรคตลอดจนข้อกำหนดตามกฎหมายด้วย

5. การจัดการองค์การบริหารพรรค (party organization)

พรรคการเมืองทุกพรรคล้วนมีความจำเป็นต้องทำการจัดระเบียบบริหารจัดการพรรค เพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานของพรรค การจัดโครงสร้าง การบังคับบัญชา การแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะด้าน การวางแผน การควบคุม การกำหนดนโยบาย การบริหารนโยบายและการประเมินผลตลอดจนการติดตามผล เป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารแบบทันสมัยของการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง

จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นเอกสาร เช่น ข่าว งานวิจัย กฎระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย รวมคำแห่งที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เป็นต้น และข้อมูลจากภาคสนาม ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับพรรคตะวันตกใหม่ จำนวน 5 คน
3. ใช้การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการแบบสามเหลี่ยม (triangulation) ทั้งในส่วนของตัวบุคคล เวลา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ

ผลการวิจัย

1. จุดกำเนิดของพรรคตะวันตกใหม่

พรรคตะวันตกใหม่เพิ่งก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาในปี พ.ศ. 2534 และมีการส่งพรรคเข้าสมัครรับการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2535 โดยการก่อเกิดของพรรคตะวันตกใหม่นั้นก็จะมีสาเหตุที่คล้ายคลึงกับการเกิดขึ้นของพรรคนักศึกษาพรรคอื่น ๆ คือ เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมในพรรคพิทักษ์ธรรมซึ่งต้องการแยกตัวออกมาจัดตั้งพรรคนักศึกษาของตัวเองเนื่องจากไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของพรรคพิทักษ์ธรรม

2. พัฒนาการของพรรคตะวันตกใหม่ในการเลือกตั้งองค์การนักศึกษา

2.1 ยุคเริ่มต้น (พ.ศ. 2535-2545)

ช่วง 5 ปีแรก (พ.ศ. 2535-2540) ภายหลังการตั้งพรรคตะวันตกใหม่ เป็นช่วงของการ “ตั้งไข่” ที่พรรคต้องประสบกับความล้มเหลวในการลงสมัครรับการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ด้วยปัจจัยหลาย ๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องของทุนสำหรับการเลือกตั้งที่ไม่สามารถ “ขอ” หรือได้รับการสนับสนุนจากนักการเมืองจากภายนอก และตัวผู้สมัครยังไม่เป็นที่รู้จักของนักศึกษามากนัก

โดยยุค “ทอง” ของพรรคตะวันตกใหม่ ได้เริ่มต้นขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2541 ในสมัยของ “ห้วม้น” อภิชาติ สังขชาติ ลงนายกองค์การนักศึกษาในปี พ.ศ. 2541 ด้วยวัย 35 ปี ที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากนักธุรกิจชื่อดัง “ชัชวาล คงอุดม” จนสามารถชนะการเลือกตั้งได้เป็นนายกองค์การฯ และชนะการเลือกตั้งองค์การฯ ติดต่อกันมาอีก 3 ครั้ง คือ ปี พ.ศ. 2542-2544 กลายเป็นพรรคนักศึกษาพรรคแรกในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ที่ชนะการเลือกตั้งองค์การฯ 4 ปี ติดต่อกัน

2.2 ยุครุ่งเรือง (พ.ศ. 2546-2556)

ภายหลังจากการแพ้การเลือกตั้งองค์การฯ ในปี พ.ศ. 2545 ให้กับพรรคसानแสงทอง พรรคตะวันตกใหม่ได้กลับไปเรียนรู้และปรับแนวคิดในการ “เข้าถึง” มวลชนใหม่ โดยมีการเน้นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อดึงดูดใจมากขึ้น มีการใช้ “เวทีคอนเสิร์ต” นำพาศิลปินชื่อดังต่าง ๆ มาเปิดเวทีในมหาวิทยาลัย เช่น ลาบานูน ซึ่งเป็นยุคที่มีการหัก “วิธีคิด” เดิมที่ใช้อิทธิพลนำมวลชน มีเพลงเพื่อชีวิตเป็นแสงนำทาง มาเป็นการแต่งตัวดูดีและนำเพลง “สตริง” ที่เหมาะกับยุคสมัย จนนำไปสู่การกลับมาเป็นองค์การฯ อีกครั้งในปี พ.ศ. 2548

หลังจากนั้นอีก 2 ปี คือ ในปี พ.ศ. 2549-2550 พรรคตะวันตกใหม่แพ้การเลือกตั้งองค์การฯ ให้กับ “คู่ปรับเก่า” คือ พรรคसानแสงทอง ที่ครองตำแหน่งนายกองค์การฯ 2 สมัยติดต่อกัน แต่เมื่อถึงปี พ.ศ. 2551 พรรคตะวันตกใหม่ภายใต้การนำของ “เต้” จุมพล แพรกมวง ได้กลับมาทวงบัลลังก์คืนจากพรรคसानแสงทองได้ และเป็นเริ่มต้นของ “ยุคทอง” อย่างแท้จริงของพรรคตะวันตกใหม่ ชนิดที่มีคำพูดว่า “พรรคส่งใครลงก็ได้” โดยพรรคตะวันตกใหม่ชนะการเลือกตั้งนายกองค์การฯ อีก 4 สมัยติดต่อกัน คือ ปี พ.ศ. 2551-2555

2.3 ยุคเสื่อมถอย (พ.ศ. 2557-2566)

เป็นช่วงที่พรรคตะวันตกไม่ชนะการเลือกตั้งนายกองค์การฯ ติดต่อกัน 6 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557-2562 ซึ่งเกิดจากการ “ย่ามใจ” ไม่แคร์กลุ่มใหญ่ ๆ ประกอบกับนักกิจกรรมที่เคยเป็นคนดึงมวลชนให้กับพรรคได้จบการศึกษาไป ทำให้สมาชิกใหม่ที่เข้ามาใหม่ไม่สอดคล้องกับการทำการเมืองในมหาวิทยาลัยมากนัก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2559-2560 พรรคตะวันตกใหม่ได้เข้าร่วมกับพรรคพลังธรรมและพรรคลูกพ่อขุน ตามลำดับ โดยใน 2 ปีดังกล่าว พรรคตะวันตกใหม่ได้เข้าไปบริหารสภานักศึกษา หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2561 พรรคตะวันตกใหม่ได้ลงสมัครรับเลือกตั้งองค์การฯ แต่แพ้พรรคลูกพ่อขุนไป ต่อมาปี พ.ศ. 2562 เมื่อพรรคลูกพ่อขุนได้เป็นองค์การนักศึกษามา 2 สมัยติดต่อกัน พรรคตะวันตกใหม่จึงได้ร่วมกับพรรคसानแสงทองเพื่อ “ล้ม” พรรคลูกพ่อขุน ซึ่งผลการเลือกตั้งในปีนั้น พรรคसानแสงทองชนะการเลือกตั้งองค์การฯ และพรรคตะวันตกใหม่ได้เข้ามาบริหารสภานักศึกษาอีกครั้ง

โดยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา คือ ในปี พ.ศ. 2563-2566 พรรคตะวันออกใหม่ได้กลับ “คืนฟอร์ม” มาเป็นองค์การนักศึกษาอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2563 ภายใต้การนำของ “โอ” จิวัฒน์ คำศรี ปี พ.ศ. 2564-2565 “นิว” สมศักดิ์ ปานเมือง และ ปี พ.ศ. 2566 “นัฏ” ปณณทัต สามสาหร่าย แม้ในช่วงก่อนหน้านั้นต้องประสบกับปัญหา “โควิด-19” ทำให้เกิดปัญหาในการทำกิจกรรมของนักศึกษาเป็นอย่างมาก แต่พรรคตะวันออกใหม่ได้ “พลิกวิกฤต” เป็น “โอกาส” ด้วยการออกแบบการทำกิจกรรม “รูปแบบใหม่” ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อทั้งสังคมส่วนรวมและเป็นการต่อยอดในการระดมมวลชนให้กับพรรคจนสามารถชนะการเลือกตั้งได้ในที่สุด

3. การบริหารงานของพรรคตะวันออกใหม่

3.1 โครงสร้างของพรรค

พรรคตะวันออกใหม่มีการจัดโครงสร้างการบริหารภายในล้อตามโครงสร้างในหมวด 5 องค์การนักศึกษา ส่วนที่ 1 คณะกรรมการองค์การนักศึกษา ข้อ 39 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2522 ที่กำหนดว่า “คณะกรรมการองค์การนักศึกษา ประกอบด้วยกรรมการไม่เกิน 12 คน” โดยคณะกรรมการบริหารพรรคตะวันออกใหม่ ประกอบด้วย (1) หัวหน้าพรรค (2) รองหัวหน้าพรรคคนที่หนึ่ง (3) รองหัวหน้าพรรคคนที่สอง (4) เลขานุการ (5) เหรัญญิก (6) ปฏิคม (7) สวัสดิการ (8) โฆษก (9) นายทะเบียน (10) พัสดุ (11) ประชาสัมพันธ์ และ (12) กิจกรรม

ส่วนการบริหารภายในพรรคตะวันออกใหม่นั้นจะมีลักษณะของการมีส่วนร่วมค่อนข้างสูงจากกรรมการทั้ง 12 คน ที่คอยช่วยกันคิดช่วยกันทำกิจกรรมต่าง ๆ และจากมวลชนของพรรค ตลอดจนมีรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์คอยเป็นที่ปรึกษาและช่วยแนะแนวทาง “เสริมจุดอ่อน เพิ่มจุดแข็ง”

3.2 กระบวนการในการตัดสินใจ

พรรคตะวันออกใหม่มีกระบวนการได้มาซึ่งมติสำหรับการขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคโดยการประชุมพรรค ซึ่งจะเป็นการประชุมแบบ “เข้มข้น” โดยการประชุมดังกล่าวจะมีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม 2 ประเภท ได้แก่ (1) สมาชิก “สามัญ” คือ สมาชิกที่ผ่านการรับน้องของพรรคตะวันออกใหม่นั้น คือ เป็น “สายเลือด” “ลูกหม้อ” มีสิทธิในการเข้าร่วมกับกรรมการบริหารพรรคโดยเป็นการประชุมประจำเดือน วิชาภาควิชาและโหวตได้ และ (2) สมาชิก “วิสามัญ” คือ คนที่มาจากกลุ่ม ชุมต่าง ๆ “แนวร่วม” ซึ่งทางพรรคได้พามาเขียนใบสมัครสมาชิกเพื่อสมัครลงรับเลือกตั้งสมาชิกสภานักศึกษาแบบระบุพรรค หรือสมาชิกสภานักศึกษาแบบระบุบุคคล โดยสมาชิกประเภทนี้มีสิทธิในการเข้าร่วมกับกรรมการบริหารพรรคโดยเป็นการประชุมประจำเดือน วิชาภาควิชาและโหวตไม่ได้

3.3 นโยบายของพรรคตะวันออกใหม่

นโยบายของพรรคนักศึกษาแต่ละพรรค ถือได้ว่าเป็น “จุดขาย” สำคัญ ที่จะทำให้เพื่อนนักศึกษาสนใจและทะนุถนอมเสียงให้กับพรรคนั้นจนสามารถชนะการเลือกตั้งได้เป็นองค์การนักศึกษา พรรคตะวันออกใหม่มีแนวทางการได้มาซึ่ง “ข้อมูล” เพื่อนำเข้าสู่ที่ประชุมแล้วกำหนดออกมาเป็นนโยบายของพรรค สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทาง ได้แก่

(1) รุ่นพี่ ด้วยสมาชิกของพรรคที่เข้ามาเป็นกรรมการบริหารพรรคนั้น เป็นนักศึกษาที่ยังอายุน้อย และขาด “ประสบการณ์” ในการคิด/กำหนดนโยบาย ทำให้ “รุ่นพี่” ที่มีประสบการณ์ “ตกผลึก” ในการบริหารพรรคมาก่อน ต้องเข้ามามีบทบาทแนะนำเพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการสร้างนโยบายของพรรคขึ้นมา

(2) มหาวิทยาลัย การที่พรรคตะวันออกใหม่มีรุ่นพี่ที่มี “กำลังภายใน” สามารถดึงผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้เป็นจุดได้เปรียบจุดหนึ่ง กล่าวคือ พรรคสามารถรู้ถึงนโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำลังจะทำแต่ขาดพลังประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบ ดังนั้น พรรคจึงได้นำนโยบายดังกล่าวมาหาเสียงและเป็นการช่วยมหาวิทยาลัยประชาสัมพันธ์ไปในตัว

(3) การสำรวจ พรรคตะวันออกใหม่จะแบ่งการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ (1) เป็นการลงพื้นที่เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเพื่อนนักศึกษาทั่วไปที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งการสำรวจดังกล่าวจะไม่เน้นหรือเจาะจงเฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะทางพรรคต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นจริงที่สุด และ (2)

เพจของมหาวิทยาลัย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำเพจของมหาวิทยาลัยขึ้นมาเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษา ซึ่งเวลานักศึกษาต้องการอะไรหรือไม่ได้รับความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ นักศึกษาสามารถเข้าไปแสดงความคิดเห็นไว้ได้ เป็นต้น

3.4 การระดมทุนของพรรคตะวันตกใหม่

พรรคตะวันตกใหม่จะมีการระดมทุนเพื่อจะนำมาใช้สำหรับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละปี ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ ตามลักษณะของกิจกรรม ได้แก่

(1) กิจกรรมทั่วไป ได้แก่ การรับน้องของพรรค หรือกิจกรรมที่พรรคจัดเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรม Big Cleaning Day เป็นต้น การระดมทุนในส่วนนี้ของพรรคจะมาจาก 3 แนวทาง คือ

- ค่าบำรุงพรรค จะมีการเรียกเก็บเงินจากสมาชิกพรรคเป็นรายเดือน เช่น หัวหน้าพรรค 50 บาท กรรมการบริหารพรรคคนละ 30 บาท สมาชิกพรรคคนละ 20 บาท ถ้าปีใดพรรคได้เป็นองค์การนักศึกษาจะมีการเรียกเก็บเพิ่ม เช่น นายกองค์การนักศึกษา 100 บาท กรรมการองค์การนักศึกษา 11 ตำแหน่งคนละ 50 บาท

- สมาชิกของพรรคออกไปทำกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย เช่น การเปิดกล่องรับบริจาค การเล่นดนตรีเปิดหมวก หรือการขอสนับสนุนจากห้างร้านต่าง ๆ เป็นต้น

- การทำเสื้อพรรคออกมาขายให้กับ “รุ่นพี่” หรือมวลชนที่เป็นแนวร่วมของพรรค เป็นต้น

(2) การเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) การระดมทุนของพรรคในส่วนนี้จะมาจาก 2 แนวทาง คือ

- รุ่นพี่ ซึ่งเป็นบุคคลที่เคยเป็นสมาชิกของพรรค/เกี่ยวข้อง/คุ้นเคยกับพรรค เมื่อบุคคลเหล่านั้นได้จบการศึกษาไปแล้ว และได้ไปประกอบอาชีพการงานที่ดี เมื่อถึงเวลาที่พรรคต้องลงเลือกตั้งทางพรรคจะติดต่อประสานไปยังรุ่นพี่ต่าง ๆ ให้ช่วยกัน ในลักษณะของการ “ลงขัน” หรือ “ทอดกฐิน” กัน

- เงินจากงบประมาณขององค์การนักศึกษา ถ้าปีใดที่พรรคตะวันตกใหม่ได้รับเลือกให้เป็นองค์การนักศึกษาทางพรรคจะทำกันเงินส่วนหนึ่งจากงบประมาณไว้เพื่อนำมาใช้ในการเลือกตั้งในปีการศึกษาต่อมา

3.5 การระดมมวลชนของพรรคตะวันตกใหม่

มวลชนถือได้ว่าเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการ “ชนะ” หรือ “แพ้” การเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) ซึ่งพรรคตะวันตกใหม่ได้มีแนวทางในการระดมมวลชนของพรรคสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทาง ได้แก่

(1) แนวร่วม การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคเข้าไปพูดคุย เจรจาทำข้อตกลงกับ “แกนนำ” ที่มีมวลชนอยู่ในมือมาก ไม่ว่าจะเป็น “แกนนำ” ของพรรคนักศึกษาด้วยกันเองที่เคยอยู่ต่างพรรค หรือ จะเป็น “แกนนำ” ของ “กลุ่ม” “ซุ่ม” “ชมรม” เพื่อให้เข้ามาสนับสนุนพรรค โดยการรวมกันในลักษณะนี้ จะเป็นการ “รวมกันเฉพาะกิจ” เพื่อให้ชนะการเลือกตั้งครั้งนั้น ๆ มากกว่าจะเป็นการรวมกันอย่างถาวร

(2) เครือข่าย การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคส่งสมาชิกของพรรคเข้าไปพูดคุยทำความตกลงกับ “สาย” มวลชนของพรรค ซึ่งอาจจะเป็น “กลุ่ม” หรือ “ซุ่ม” ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีหรือได้รับการสนับสนุนในการทำกิจกรรมจากพรรค โดยอาจจะให้มวลชนของ “กลุ่ม” หรือ “ซุ่ม” เข้ามาร่วมรับน้องกับพรรคด้วยเพื่อเป็นการสร้างความเหนียวแน่นระหว่าง “พรรค” กับ “กลุ่ม” “ซุ่ม” ไปในตัว

(3) กิจกรรม การระดมมวลชนในลักษณะนี้ คือ การที่พรรคได้จัดกิจกรรมขึ้นเพื่อมาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพรรคกับแนวร่วมมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดแข่งขันฟุตบอล หรือการจัดงาน “Big Cleaning Day” เป็นต้น

การอภิปรายผล

การเกิดของพรรคตะวันตกใหม่ในช่วงปี พ.ศ. 2534 มีสาเหตุจากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มแนวร่วมในพรรคพิทักษ์ธรรมกับตัวพรรคพิทักษ์ธรรมเอง ทำให้แนวร่วมดังกล่าวได้ออกมาจัดตั้งพรรคนักศึกษาของตนเอง สอดคล้องกับ กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการก่อเกิดของพรรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง ช่วงปี พ.ศ. 2535-2562 พบว่าการก่อเกิดของพรรคนักศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าว เกิดจากการรวมตัวของนักศึกษาที่มีอุดมการณ์/ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน/เหมือนกัน หรือแยกออกมาจากกลุ่ม/พรรคนักศึกษาเดิมแล้วมาจัดตั้งพรรคนักศึกษา

พรรคตะวันตกใหม่ใช้แนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิด “พรรคการเมือง” ของ Duverger (1964), Pennock and Smith (1964) มากกว่าแนวคิด “กลุ่มผลประโยชน์” ของ จุมพล หนีมพานิช (2552) เนื่องจากพรรคตะวันตกใหม่ต้องการชนะการเลือกตั้งคณะกรรมการองค์การนักศึกษา (อ.ศ.ม.ร.) และสภานักศึกษา (ส.ม.ร.) แล้วเข้าไปบริหารองค์การนักศึกษา ซึ่งเป็นแนวคิดที่เหมือนกันกับพรรคการเมืองที่ต้องการชนะการเลือกตั้งในแต่ละเขตให้มากที่สุด แล้วได้เข้ามาจัดตั้งเป็นรัฐบาลเพื่อเข้าไปบริหารประเทศ (จิโรช วีระสย และคนอื่น ๆ, 2562, หน้า 374) แต่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับกลุ่มผลประโยชน์ที่ต้องการแค่มีอิทธิพลเหนือนโยบายของรัฐแต่ไม่ต้องการเป็นรัฐบาล

การบริหารของพรรคตะวันตกใหม่มีลักษณะเน้น “การมีส่วนร่วม” จากทุกฝ่ายให้มากที่สุด สอดคล้องกับ ลิขิต ธีรเวคิน (2549, หน้า 346) ที่กล่าวว่า พรรคการเมืองเป็นช่องทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองและเป็นสถาบันที่ใช้ฝึกฝนความชำนาญในทางการเมือง ในขณะที่เดียวกันกระบวนการเหล่านี้ยังเป็นแหล่งคัดสรรผู้มีความรู้และผู้นำเข้าสู่วิถีการเมือง กล่าวคือ พรรคนักศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และสถานที่ฝึกฝน “วิทยายุทธ์” ตลอดจนเป็น “แบบฝึกหัด” ทางประชาธิปไตยที่นักศึกษาจะได้เข้าไปสัมผัส เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคมแล้วได้พบเห็น/เข้าไปสัมผัสกับเหตุการณ์ความทุกข์ยาก/ความเดือดร้อนของชาวบ้าน/วิกฤตการณ์ทางสังคม/การเมือง ผลผลิตที่ได้รับการบ่มเพาะจนได้ที่เหล่านี้จะออกมาเป็น “ทัพหน้า” เคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อตีแผ่และเป็นกระบอกเสียงให้สังคมได้รับรู้และร่วมกันแก้ไขปัญา โดยปัจจุบันมีบุคลากรทางการเมืองที่เติบโตจากพรรคนักศึกษาเข้าสู่สังเวียนการเมืองระดับชาติ เช่น พินิจ จารุสมบัติ วชิระ เพชรทอง จตุพร พรหมพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ในส่วนของการหาเงินเข้าพรรค พรรคนักศึกษาและพรรคการเมืองมีรูปแบบและวิธีการที่เหมือนกัน คือ ได้จากคำบำรุงสมาชิกของพรรคและเงินสนับสนุนจากกลุ่มแฟนคลับที่ชื่นชอบกันเป็นการส่วนตัวและทางการเมือง (เอกวิทย์ มณีธร, 2552, หน้า 440)

ข้อเสนอแนะ

1. พรรคตะวันตกใหม่ควรใช้หลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้
2. พรรคตะวันตกใหม่ควรนำเสนอผลการดำเนินงาน/กิจกรรม ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น Website, Facebook, Line, Twitter, Youtube, Instagram, TikTok และสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย เป็นต้น
3. พรรคตะวันตกใหม่ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานประจำปี

เอกสารอ้างอิง

- กิตชัยกุลย์ อินทร์แก้ว. (2563). พัฒนาการของพรรคนักศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิโรช วีระสย, สุพล ราชภักษ์ และสุพันธ์ ทับสุวรรณ. (2562). รัฐศาสตร์ทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุมพล หนีมพานิช. (2552). กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย: แนวเก่า แนวใหม่ และกรณีศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. (2524). พรรคการเมืองและปัญหาพรรคการเมืองไทย. ไทยวัฒนาพานิช.

- มหาวิทยาลัยรามคำแหง, สถานักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา, หน่วยส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา. (2555). *คู่มือกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2554*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กองกิจการนักศึกษา.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2514). องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. *ข่าวรามคำแหง*, 1(6), 3.
- ราไฟ สิริมนกุล. (2565). เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นจาก http://www.oasc.ru.ac.th/index.php?option=com_content&view=%20article&id=245%20&Itemid=134
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2549). *การเมืองการปกครองของไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หยุด แสงอุทัย. (2518). *พรรคการเมือง*. พิมพ์.
- เอกวิทย์ มณีธร. (2552). *รัฐศาสตร์*. เอ็ม ที เพรส.
- Duverger, M. (1964). *Political parties: Their organizations and activities in the modern state*. Methuen.
- Pennock, J. R., & Smith, D. G. (1964). *Political science*. Macmillan.